

Новороссия на Балканите? Неоимперският проект на РФ – назад към националния ЕГОИЗЪМ

Илиян Василев

О. з. ген. Решетников - стратегът на новия ни „преход”

Българските терзания около няколко интервюта на шефа на влиятелния Руски Институт за стратегически изследвания, в които той разкрива подробности от своята и на института роля във формирането и провеждането на руската въшната политика на Балканите, новата идеология за Третия път и контурите на онова, което най-общо може да се обозначи като проекта „Новороссия на Балканите”, трудно могат да не бъдат забелязани.

В интервю пред Георги Коритаров Леонид Решетников потвърди, че през лятото е провел срещи с лидери на политически партии у нас, където е обсъждал кандидатури и платформи за предстоящите президентски избори. Основните интереси на генерал-лейтенанта, който е ключова фигура в руската разузнавателна общност при реализация на политиката на Балканите, се свеждат до

предстоящите парламентарни избори и преориентацията на България от ЕС към Евразия.

Няма бивши разузнавачи, особено на високи постове в цивилни институти, които обслужват видимата информационно-аналитична част на разузнавателната дейност и предоставят услуги на висшето ръководство на страната – на руския президент, правителството, Съвета за сигурност на РФ, двете камери на Федералното събрание и другите разузнавателните служби. В същност невидимата част от дейността на разузнавателните служби добива все по-малка тежест, не на последно място защото вербуването на агенти понякога не е толкова ефективно и полезно, колкото откритото подпомагане и сътрудничество с политици и лидери на общественото мнение. Огромната част от работата на информационно-аналитичните служби по целия свят стъпва върху анализа на открити източници.

Ако държавните или правителствени ръководители чакат информацията да пристигне по поверителни канали и източници и чак тогава да бъде анализирана, разузнаването би изостанало фатално от нуждите на реалната политика, която днес трябва да се прави „на живо“ и изисква почти мигновени реакции. Особено когато става въпрос за реакция на кризи и предизвикателства, които се развиват „в ефир“ и в социалните мрежи.

Днес специалните операции се реализират в рамките на изглеждащи като рутинни житейски ситуации, като например, да дойде въпросният генерал или негови колеги на почивка у нас, да използват цивилните си постове (защото ако са действували агенти на СВР, ще привлекат внимание), да си говорят с лидери на партии, да дават интервюта по медиите, да обсъждат кандидатурата на бъдещ президент, премиер или депутат, смяната на политическата посока при следващи парламентарни избори в желаните от Русия направления и т. н. Дори да засегнат темата за нужната „зачистка“ (премахване) на прозападната част от българския политически елит („зачистка“ е точната дума, употребена от генерала).

В края на тези изглеждащи като рутинни и тривиални действия, трудно забележими поотделно, се оказваме с мрежи от агенти за влияние, и политици, които са намерили място и интерес в съответните схеми. Поне така изглеждат на повърхността.

Не мислете, че местните лидери изгарят от желание да участват в чужди проекти за подпомагане на външни сили, да помогнат на Путин или на Решетников да регистрират поредната „победа“ в хибридната война за надмощие със Запада на наша територия. Те просто търсят най-добрата оферта и хоризонт, в рамките на които да разположат своите и на своите съпартийци житейски и професионални планове.

Е, разбира се всичко това ще бъде опаковано в най-високо морални и идейни мотиви: доходи (на населението), заетост, социална справедливост, човешки права и т.н. Но в корена на нещата всичко ще бъде измеримо в ползи, постове, перспективи и възможности. Не за всички, а за конкретните адресати.

Лидерите на левите или на националистическите (особено гравитиращите около руския национализъм) партии са естествен партньор, защото за българските леви основният вариант за модернизация на текущата идеология и политическите практики, европейският или социалдемократическият път, не е вътрешно присъщ, дори изглежда чужд. Независимо, че Станишев е шеф на ПЕС. Това, което е естествено за социалистите в Германия, Франция, Италия, Швеция и другите страни от ЕС, не се отнася по подразбиране за страните от Югоизточна Европа. Защото социалдемократизацията на левите партии е незавършен и в много отношения обратим процес, особено върху неразградената тоталитарна и посткомунистическа основа, при отсъствието на еманципация от рускоцентричната икономическа, бизнес и идеологическа орбита.

Александър Дугин – идеологът на рашизма

Докато европейските леви партии търсят своята легитимност в следвоенната евроатлантическа традиция за защита на левите идеи, на социалната държава и защитата на човешките права,

редица леви лидери и политически движения в Югоизточна Европа продължават да поставят в центъра на своята платформа съзвучните с актуалните интерпретации на Кремъл класически репери на „традиционалистките“ ценности на тоталитарната държава, които стъпват върху православната вяра, политическия монопол на партията–държава и колективните ценности пред тези на отделната личност, върху националния егоизъм и недоверието към западната цивилизация.

Лидерите на левите партии, особено амбицираните да печелят избори и да модернизират своите партии, в последна сметка могат да маневрират само в рамките на онова, което членската маса е готова да преглътне и да възприеме като нова политическа коректност или целесъобразност, но без да се прекъсва пъпната връв с евразийския родов център.

Мнозинството членове или симпатизанти на тези леви или русофилски партии винаги са готови, особено в рамките на инстинкта си за самосъхранение, при гранични или прагови състояние на международните отношения, да реализират обратен поврат към Изток не толкова като осъзнато действие или необходимост, а като условен рефлекс. Те напълно споделят със сегашните стопани на Кремъл жаждата за реванш заради „загубата“ през 1989 г.

Антизападната вълна, включително линията на недоверие и омраза към ЕС и НАТО, е неизбежна фаза от позициите на тези леви и националистически партии, независимо от опитите на лидерите им да се перчат с остатъчен евроатлантизъм. Истината е, че левите и националистически сили се путинизират за сметка на европейските и атлантическите характеристики, защото двете линии са нарастващо несъвместими, независимо от пропагандните внушения за ново разделение на света между Тръмп и Путин.

Леонид Решетников представи достатъчно подробно идеологическата база на този поврат: традиционалистката или националистическата идеология, разработена в политологичните лаборатории на Сурков и Дугин, върху които стъпва Кремъл на Балканите и в Европа като цяло. Тези „нови“ идейни повеи идват да лекуват травмите след поредицата провали на стратегическите проекти за заобикаляне на Украйна и за налагане на политиката на „свършените факти“ около анексията на Крим.

Въпрос на интерпретация и отправна гледна точка, плюс доза целесъобразна манипулативност е да представиш западните общества като деградиращи и разпадащите се, особено в контекста на реалните рискове за териториалната цялост на Русия на Изток. При цялата гама от противоречия и конфликти на Кремъл със

Запада има едно сигурна база на политиката на ЕС и САЩ спрямо Русия: отсъствието на каквито и да били териториални претенции и търсенето на стратегически партньорство, с което да се балансира растящата икономическа и друга мощ на Китай.

Перченето пред Запада, особено при липсата на текущ конкурентен модел за осигуряване на доходи, благоденствие, глобална мобилност, образование, професионална и житейска реализация, допълва още един щрих от ирационалната политика на Москва.

Приблягването към спасителния пояс на реидеологизацията и реинкарнацията на руския имперски национализъм в опаковките на традиционализма и претенцията на Дугин и Решетников за консервативната революция и Трети път, е опит за конверсия на системни и текущи дефицити в развитието и представянето им като предимства. Този избор говори за липсата на реален потенциал, за опитите меката сила да бъде заменена с виртуална, за амбициите Русия да прескочи от положението на губещ в глобализацията в изгодната позиция на глобален морален стожер или на лидер.

Руският традиционализъм, пренесен в общества като нашето, стъпва само върху клатушкащите се опорни точки на едностранно прочетената история, на утвърдените шаблони и стереотипи за „славянското братство“, за „духовното единение“ въз основа на православието, върху липсата на уважение към малцинствата, към човешките права и основните свободи.

Доктрината на традиционализма, която Русия се опитва да продаде и на нас, стъпва върху антиглобализма и връщането към примата на националния суверенитет за сметка на евроинтеграционните процеси. Но това не е курс към просветения национализъм и ускорена интеграция, който доразвива и надгражда европейския процес, който не противопоставя историческите претенции на нациите една на друга, а път към света, в който доминира правото на силния.

Прочетете интервютата и изявленията на Решетников в Белград през юни, при премиерата на книгата му „Обратно в Русия. Третият път или мъртвите зони на безнадежността“ и ги съпоставете с казаното у нас. Там той внушава на сърбите, че те трябва да се върнат към устоите на сръбската нация, към цар Лазар, към сръбските претенции за защита на малцинства във всички страни от бившата СФРЮ като висш приоритет, преди и вместо това страната да се интегрира в ЕС.

Проблемът е, че тази доктрина не е нищо друго освен осъвременено, при това не особено интелигентно, ново издание на вечната класика на имперските доктрини „разделяй и владей“, с които Русия и другите велики стили са господствали над Европа и

Балканите. Няма нищо ново или оригинално в изложената от генерал Решетников идея за връщане към устоите, към истинските (тоест, преди влизането в ЕС) България, Сърбия, Македония или Гърция.

Почти същите са инструментите, ползвани от дипломацията на Азиатския департамент във външното министерство на царска Русия. Подобни са и постулатите на Сталин за влияние чрез дестабилизация, манипулация и контрол по линия на Коминтерна върху уязвими и устойчиви зони в елитите на страните от Централна и Източна Европа. Всъщност доктрината на консервативната революция не вещае нищо друго, освен вече познатото състояние, което достига класическата немска доктрина на консервативната революция от 60-те години на 19-и век: регионални и световни войни.

Решетников сочи прекия път за превръщане на Балканите в зона на постоянни сблъсъци, форсирани от несъвместими и неизбежни екстремни версии на национален егоизъм. Та нали ако сърбите се върнат към цар Лазар и към славните си времена, българите - към Македония и Беломорието, гърците - към Мегали идеята, румънците - към Велика Румъния турците - към отоманското си величие, на отеснелия земетръсен полуостров няма да остане и помен от мир и разбирателство?

Единственият съюзник, на който Путин може да разчита при осъществяване на политиката си спрямо Европа и Балканите, е новоосманизираща се Турция на Ердоган, чийто апетитите за „нови“ граници подозрително точно съвпадат с твърдението на Путин, че Русия няма граници.

В това съвпадение няма нищо странно. И двамата лидери заедно със своите държави не са и скоро няма да станат членове на ЕС.